

Državna kriza.

Njemačko-nacionalni listovi lažu i klevetaju po svom starom običaju, danas, kad je išao Seidler, više nego li ikada prije. Mi smo tako vični slušati iz njemačko-nacionalističkih ustiju bijedjenje i klevetanje našega naroda, da bi se čudili, kad bi ovi listovi kazali jedamput samo jednu istinu. Kao da je laž hereditarna bolest pangermana. Poznato jest, da su jedino njemačke građanske stranke bile one, koje su se otvoreno izjavile protiv parlamentu i za režim po paragrafu 14. Sve ostale stranke u Austriji izrekoše se za saziv parlamenta i baš radi toga, što je Seidler u tom pogledu prijavio uz pangermane, uskratili su mu Poljaci povjerenje i ustali odlučno protiv njega. Da se unatoč svemu tome može ustvrditi, da Jugoslaveni, Česi i Poljaci razbijaju ustav, to je moguće samo kod pangermanske besavjesnosti i duhovnih kvaliteta vjernih čitatelja njihovih glasila.

Medjutim traje uvijek kriza. Demisija ministar-predsjednika Seidlera još nije prihvaćena. I sami Nijemci odrekohu se njegove kandidature, ma da im je po svojim karakterističkim crtama i darovima najbliži i najsavršeniji predstavnik. Svi ozbiljniji novinari naime ističu jednu glavnu crtu Seidlerova karaktera, i to njegovu posvemašnju državničku nesposobnost. Ali o tome nema spora, da takav državnik odgovara najbolje njemačko-nacionalnim zahtjevima, i da samo takav čovjek može da bude njihov kandidat za mjesto ministra-predsjednika. Ali kud ove se krize ne radi više o vladi, radi se o državnom opstanku i državnoj budućnosti. Seidlerov pangermanski je kurz učinio sve, da onemoguću nenjemačkim narodima, a pogotovo nama, Jugoslavenima, život u državi. On je stavio velike dijelove našega naroda pred alternativu: ili postaneš Nijemac te žrtvuješ dobrovoljno svoju narodnost, prava na svoj jezik, na svoju školu i na svoju upravu, ili si veleizdajnik. Kako se od nijednog poštenog čovjeka ne može zahtijevati, da se radovoljno odreće svojih narodnih prava i svojih narodnih osobina, kako se od nijednog pristojnog čovjeka ne može tražiti, da odobrava persekucije i zapostavljenje svoje braće i svog jezika, postali smo svi, koliko nas ima, veleizdajnicima. Tudi kućegazda otkaza nam u vlastitoj kući stan, a pošto mi ne idemo iz njega, udeslo je zakone ovako, da nas kazne, jer se osjećamo gospodarima u vlastitom domu.

Shvatili bi ovaj teroristički akt, kad bi mi bili osamljeni i tvorili neznatnu manjinu čitavog pučanstva u Austriji. Ali mi tvorimo većinu. Uz nas ne stoji samo nenjemački narodi Austrije, već i ogromna većina njemačkog radnog naroda, kojemu je dozlogrdilo krvoproliće i vječito izigravanje naroda protiv naroda u korist uskog kruga izrabljivaca, vladine kamarije i kapitalista. Austrijska državna misao, koju su Seidleri i njegovi prijatelji monopolizovali, nije pala s neba, nije nešto, što se državi mora nametnuti. Državna je misao ona, koja je proizašla iz činjeničkih narodnih prilika u državi. Svaka druga državna misao, koja ne odgovara tim realnim prilikama, mora da je državnom ustroju na uštrb, jer protunaravna i mora kao takva da uništava državu.

Mi se više ne nadamo, da je Seidler bio zadnji lakoumni eksperiment sa državnim opstankom ali smatramo našom patriotskom dužnošću, da upozorimo zajedno sa svim ozbiljnim novinama u Austriji bez razlike narodnosti, da takva igra može da postane kobnom po državu a pogotovo u takvom teškom vremenu. Narodi su u Austriji odviše zreli i politički probudjeni, e bi sami sebe smatrali stadiom ovaca, kojom pravi prvi nadošli pastir, što mu drago. Narodi Austrije traže odlučno, da se poštuju njihova prava i da se već jednom izvrši vječitim atentatima na njihova prava, na njihov parlament. Ustav je osnovka čitavog državnog života u državi. Bez ove baze gube i svi ostali zakoni svoje životne uvjete. — U ova prava dirati to je veleizdaja a bilo bi već i doba, da se ovaj zakon, koji zaštićuje narodna prava, provede i u praktičnom životu. Ne smijemo dopustiti, da u jednoj uredjivoj i civilizovanoj državi čini samovolja pojedinaca red. Mora se onemogućiti nastup novih Friedricha Adlera u obranu konstitucije, jer je to nemoralno. Ali to se može postići jedino time, da se ukloni iz javnog života takodjer svaki pokušaj vladalačke samovolje, jer jedna samovolja ima da posljedicu drugu, a bez Stürgkha ne bi imali ni Adlera.

Poštivanje zakona to je baza čudorednog života u državi. Ali poštivanje zakona je jednako obvezatno za vladu kao što i za narod. Vlada, koja krši opstojeće zakone zaslužuje kaznu kao što svaki zločinac među narodom, koji zakrivi nešto

protiv zakona, ali vlada primjerenu veću kaznu radi demoralizujućeg utjecaja, koji ima svaki prekršaj sa strane onoga, kojemu je povjerenje čuvanje i šticeenje zakona. Poznato je, da je grijeh svećenika veći negoli običnog vjernika.

U interesu javne morale i zaštite društva od kobnih posljedica njezina propadanja, moramo da odlučno zatražimo konačno ukinuće sadašnjih vladinih sustava, koja ugrožavaju opstanak države.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 25. (D. u.) Službeno se javlja: Jučer je gorska fronta između Asiaga i Plave bila opet pozorištem ljutih bojeva. Neprijatelj je uložio sve sile, da opet osvoji 15. lipnja izgubljene uzvisinske pozicije. Na brdu Val Bello, na Col. Rosso, Asolone, Solarolo i na Monte Pertica trajao je veći dio dana ljuti boj. Talijanci bijahu svuda, na više mjesta protunavalama suzbijeni. Predležće vijesti opisuju iznad svake hvale uzvišeno držanje kod bojeva sudjelujuće pješadije i topništva te napominjaju osobito pješadijske pukovnije 9 (Galicijance), 53 (Hrvate), 114 (Gornje i Niže Austrijce), 120 (Slezci) i bosansko-hercegovačku pukovnicu br. 4. U predjelu Montella i južno od njega, izvidja neprijatelj oprezno sa ophodnjama sve do Plave. U prostoru San Dona morale su zaštitne čete, koje su branile prelaz rijeke novih divizija, zadnjih dana suzbiti žestoke navale. Naša su se kretanja mogla provesti i na tom mjestu prema nacrtu i bez gubitaka na ratnom materijalu. Od 15. lipnja izgubio je Talijanac preko 50.000 zarobljenika, od kojih 1100 časnika. Ukupni se gubitci neprijatelja, cijeneći najstrože, moraju računati sa 150.000. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 25. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja. Zapadno bojište: Vojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: Preko dana umjerena topnička paljba postala je u nekim odsjecima na veće živahnijom. Južno od Scarpe i na zapadnom brijegu Avre dopremili smo zarobljenika. — Vojna skupina njemačkog prijestolonasljednika: Iza jakog paljenog djelovanja napao je neprijatelj sa više satinja na sjevernom brijegu Aisne. Protunavalom, bio je napadaj suzbijen. — Vojna skupina vojvode Albrechta: Broj zarobljenih Amerikanaca dopremljenih jučer rano od braniborskih i tiringških četa istočno od Badonvillersa povislo se na više od 60. — Poručnik je Billik polučio svoju 20. zračnu pobjedu. — Ludendorff.

Rat.

Engleski izvještaj od 24. lipnja u jutro: Noćas smo južno od Meterna izveli manje poduzeće, kod kojega smo usmrtili mnogo Nijemaca i dopremili 50 zarobljenika i nekoliko strojnih pušaka. Dalje smo tečajem noći zadali neprijatelju napadajima i kod okršaja ophodnja na drugim mjestima fronte gubitaka te dopremili nekoliko zarobljenika.

Talijanski izvještaj od 21. lipnja: Jučer je pritisk neprijatelja na Montellu bio trajno jak, ali je bio od naših četa svuda zadržan. Naše su čete poduzele protunavale te preotele neprijatelju izgubljeno ozemlje. Pokušaji neprijatelja, da prodire prema zapadu i jugu, izazvali su živahan boj osobito istočno od linije Casa-Gheller-Bavaria i kod željezničke stanice Nervesa. Brigada Pisa (pukovnije 29 i 30), koja je nastupala divnim poletom, dopremila je preko 400 zarobljenika i velik broj strojnih pušaka. U ostalom otela je neprijatelju 2 naše baterije srednjeg kalibra, koje su ostale neoštećene. Topovi bijahu odmah upotrebljeni protiv neprijatelja. Na Piau usredotočio se boj u nekim odsjecima. Zapadno od Candeu suzbili smo glatko neprijateljsku navalu. Dalje na jug, kod Fagora i Zensona, napredovala je naša protuofenziva, koja je započela u noći od 19. na 20. lipnja te nam je pribavila opet položaje, koji su u razmjeru sa njegovim ljutim otporom. Nekoliko stotina zarobljenika ostalo je u našim rukama. U odsjeku zapadno od San Dona kušao je neprijatelj žestoku akciju kod Loosona. Prvi put zadržan našom paljbom, obnovio je četiri puta svoje napadaje, dok nije uslijed vanredno teških gubitaka, što je pretrpio, morao obustaviti navalu pred besprimjernim junaštvom Sardinaca, brigade Sassari (pukovnije 151 i 152) i 2 bataljuna 209. pješadijske pukovnije (brigada Bisagno) i 9. bataljuna koturača-bersaljera. Sjeverno od Cortelazze provaleli su talijanski bersaljeri, natjecajući se uzajamno u smjelosti, u neprijateljske linije, zarobili 200 momaka te drže osvojeno položaje još sada. U odsjeku

Cava-Zuccherine proširili smo naš mostobran. Broj zarobljenika, dopremljenih od početka bitke, iznosi preko 12.000. Unatoč nepogodnom vremenu razviše jučer naši ljetači svoju običnu djelatnost. Prvi put su naši i saveznički ljetači imali na svojoj strani američanske ljetače, koji su se natjecali u junaštvu te htjeli sudjelovati u bici, čim su stigli na frontu.

Polag Hollandsch Nieuwsbureau opisuju dopisnici engleske štampe na talijanskoj fronti poteškoće, sa kojima se imadu boriti Austrijanci, osobito odkada je Talijancima uspjelo postići inicijativu na više mjesta. Talijanci imadu dva nova saveznika: 1. odijeljenje američanskih ljetača i 2. nabujalu vodu Piave, koja uništava svaki put Austrijancima mostove, koje grade. Ipak je Austrijancima uspjelo, da sagrade tri mosta, tako te mogu preko njih dovesti pričuve. Topništvo nemaju još na desnom brijegu, te moraju prednje položaje braniti još sa strojnim puškama.

Amerikanski izvještaj od 23.: Unatoč otporu neprijatelja popravili smo naše položaje sjeverozapadno od Chateau-Thierrya. U ovom je odsjeku obostrano topništvo bez prekida djelatno. U Vogezama živahna djelatnost ophodnja. Neprijateljski pokušaj navale bio je suzbijen.

* Ministarska kriza. Večernje novine iz Beča javljaju od 25. t. m.: Car je nastavio danas primanje parlamentaraca te je prije podne primio predsjednika gospodske kuće kneza Windischgrätzaja i vodje triju stranaka gospodske kuće baruna Plenera, baruna Czédika i princa Lobkovic. Danas prije podne došao je ministar za poljodjelstvo grof Silvan-Tarouca u zastupničku kuću, da po nalogu cara pretraži mogućnosti parlamentarnog rješenja krize. Ministar je izjavio izričito, da se neupušta kao homo regius u pregovaranja sa strankama, već da namjerava pretražiti jedino pitanje, da li se ne bi dalo postići rješenje državnih potreba putem kratkog ljetnog zasjedanja parlamenta.

* Novi porez — 30 milijarda. Porez na imetak „Venkov“ javlja: U austrijskom političkom društvu imao je prošlih dana zastupnik dr. Steinwender, vječni referent u parlamentu o finansijskom proračunu Austrije, predavanje o porezu na imetak. Njegovi su nazoni o tom porezu zanimivi: Dokazuje, da mora porez posegnuti na sav imetak, i da porez mora biti progresivan, to znači, čim veći je imetak, tim veći mora da bude porez. Priznaje, da će biti veoma težak posao s pokretninama, jer se te daju veoma teško oporezovati. Laki posao imat će država s papirnatim novcem. Izdat će jednostavno nov papirnat novac a stari će mijenjati za nov papirnat novac. Iz novčanik zajmova država će si odbijati stanoviti dio. Dugovi na nekretnine bit će oporezovani tako, da će vlasnik hipoteke morati odstupiti državi njezin stanoviti dio. Državne obligacije bit će oslobođene biljega. Pri akcijonim društvima i društvima s ograničenim jamstvom bit će izdane nove akcije i dionice. Zemljišta i kuće bit će službeno procijenjene, i to prema iznosu (koristi, što daju). Zemljišta za gradnju, lovovi i sve vrste luksurijoznog imetka bit će oporezovane prema tržišnoj cijeni. Poduzeća bit će procijenjena prema svojim kapitaliziranim iznosima, i to prema nazonu Steinwendera poljodjelska poduzeća i kuće moraju se kapitalizirati, kao da donose 4 postotaka, ostala poduzeća kao da donose 10 postotaka koristi. Takodjer razni predmeti u kućanstvu, kao namještaj, odijelo, rublje, sagovi dragocijenosti i predmeti raznih drugih kovina bit će službeno procijenjeni. Tako može porez na imetak iznijeti 30 milijarda. — Medjutim to su još uvijek samo kule u zraku ili samo nazoni dra. Steinwendera. Prvi, koji bi se usprotivili provadjanju toga, bili bi baš oni veleposjednici, ratni lihvari i ratni bogataši, koji su danas glavni zagovaratelji rata.

* Njemačka je posudila. U prehranbenom odsjeku njemačkog državnog sabora kazao je državni podtajnik Müller o prehranbenim prilikama u Austriji medju ostalim: Austrija nije za pomoć iz njene skrajne nužde dobila živeža iz zalih za prehranu civilnog pučanstva, već je najviše vojno zapovjedništvo dobavilo u dogovoru sa ratnim prehranbenim uredom Austriji neznatnu količinu žita. Ovo će žito Austrija povratiti, što će uslijediti po svoj prilici doskora, pošto će u Austriji započeti za nekoliko dana žetva. Skučenje krušne racije u Njemačkoj nema s tim nikakova posla.

* U Solnogradu nema kruha. „Arbeiterwille“ javlja: Od ponedjeljka nema u Solnogradu više kruha. Uzbudjenje medju radništvom sveudilj raste. Konsumno društvo „Vorwärts“ dobiva kruh iz

linakih velikih pekarna. Od nedjelje nalaze se svi brzovozni tereti na ranžirskoj kolodvoru. Sva nastojanja, kako bi se dobilo ove putničke puteve željeznice, ostala su bezuspješna, pošto imade preko 5000 vagona na ranžirskoj stanici, a krušna se pošiljka nalazi među ovim vagonima. K skrčenju kruha još ovo ratno zlo!... List dodaje, da postaje danomice sve loše; ali naše njemačko nacionalne i kršćansko socijalne „siegfriedlere“ da sve to ne smeta.

*** Česi i Japa.** — Dresd. N. N. donose: Prema poljskoj brzojavnoj agenturi saopću u moskovijski listovi, da su pri posredovanju zastupnika sporazuma pri Vladi u Moskvi u svrhu česko-slovačkih četa sudjelovali engleski, francuski, talijanski i američki konzul, no napadna je bila samo neprisutnost japanskog konzula.

*** Novo republike na Kavkazu.** Delegacija Georgije sa prijedlozima članovima dani predsjedniku sadašnje vlade u Tiflisu, Gegerkorom na čelu, predsjednik delegacije Armeni, sa predsjednikom narodnog vijeća armenke republike, Abarunianom, na čelu, stigli su prekičeri u Carigrad parobrodom General. Odaslanici tatarske republike Aserheldžan i republike muslimanskih brdskih naroda Taghestan čekuju se u Carigradu za iduća dane. 21. l. m. stigao je u Carigrad delegat kazanski muslimana, turski poručnik Osman Tukohetov i član sibirskog muslimanskog narodnog vijeća Juzeuf Muzaforom.

iz bivšeg ruskog carstva.

Boljševički prikl. prilika u Rusiji. — Novi preobrat. — Čeho-Slovački će srušiti boljševički režim? — Nad Vladivostokom više se česko-slovačka zastava. — Pobjeda Čeho-Slovaka u južnoj Rusiji. — Oduvan proglaš boljševika pred padom. — Lonjin traži pomoći u Beču i Berlinu?

Hans Vorst pripočuje u „Berliner Tageblattu“ niz podataka iz službenih ruskih izvora, iz kojih pronosimo sljedeće: „Najvažnija je zadaća ruske vlade boj protiv glada i besposlenosti. Ruska vlada priznaje, da je u tom pogledu položaj još uvijek veoma ozbiljan, da je prehrana u nekim predjelima Rusije, osobito u velikim gradovima, još uvijek nedostatna i da radi toga raste sveudilj umrljivost među pučanstvom. Svaka druga bi vlada podlegla tim neprilikama, samo ova vlada neće, pošto je duboko ukorenjena u narodu, pogotovo sada, kad je kroz sedmice bila prisiljena, da dijeli 50 grama brašna na dan po glavi. Ma da puk trpi mnogo uslijed nestašice hrane, vlada je u ugodnom položaju, da ga obavijesti, e nije ona za to odgovorna. U tu je svrhu pred svim otvorenim hiljadama poštne i brzojavne sveze te počela dijeliti svoje novine besplatno i u zadnjim selima. Razlozi nestašice hrane ne potiču od toga, što se Ukrajina odceplila od Rusije. Područje sovjetske republike producira dostatno hrane tako, da je godine 1917. bilo znatnih suviška žita. U sadašnjem je momentu otešćan položaj zbog toga, što je česko-slovačka buna prekinula svezu između Rusije i zapadne Sibirijske i što su njemačke čete zaposjele dio željezničkih pruga, koje vode na Balkan. To su najvažniji žitni hambari iz kojih crpi sovjetska republika. Mi smo duboko osvjedočeni, da će česko-slovački ustanak biti doskora potlačen. Položaj u podonskom području i naša svezu sa sjevernim Kavkazom tvore glavne točke pregovaranja sa njemačkom vladom. Na drugoj se strani poboljšao naš položaj. Kako je poznato, prestala smo najgoru doba željezničke krize. Sada u četiri mjeseca možemo upotrebiti vodene puteve za dovoz žita u sjeverne krajeve. 13. je lipnja izdao Lenjin strogi dekret, koji kaznuje svako zakajivanje žitnih zaliha na ladanju. U mnogo većoj mjeri nego li od kaznenih odredaba očekujemo uspjehe od pozitivnih mjera, što smo poduzeli. Glavni dio tih odredaba sačinjava izmjena tvorničkih proizvoda za žito. Pošto je privatna trgovina bila po čitave mjesece gotovo paralizovana, dok su tvornice nastavile rad, napunile se zalihe tvornica. Ove smo proizvode zaplijenili i sada posjedujemo robe u vrijednosti od 1200 milijuna rubalja, koju ćemo izmjeniti za žito. Izgledi za novu zetvu su veoma povoljni, jer su seljaci obradili u nekim gubernijama 10 posto zemlje više nego li u prijašnjim godinama. Prehranbeni se kriza otešćala po gradovima uslijed besposlenosti radništva. Tome smo otpomogli na način, te smo pogodovani povratku radništva, koje je ratna industrija domaćila u gradove, na selo. U tom smo pogledu postigli povoljne rezultate. Statistika, koja obuhvaća 832 tvornice u Petrogradu, ustanavlja, da je 1. siječnja radilo u Petrogradu 400.000 radnika, a 1. travnja ove godine samo još 160.000. Od ostalih 240.000 povratiše se dvije trećine u sela, gdje su bez inoga našli zarade. Daljnje smo uspjehe postigli time, što smo započeli državne radnje u velikom opsegu. Tako se uredjuju u blizini Petrograda na rijekama Volhov i Svirj velike elektrarne, koje pretvaraju vodenu snagu u električnu energiju. Ovo se poduzeće izvadju u takvom opsegu, da će snabdijevati čitav Petrograd s električnom strujom te ga činiti nezavisnim o dopremi ugljena. Kod tog je poduzeća zaposlen velik broj radnika. Radni je naći tako uredjen, da će čitav uredjaj biti gotov tek za tri godine. Dalje smo u velikom opsegu započeli radnje oko dovoza vode u takozvanu „Stepu glada“ u Turkestanu, koja obuhvaća 500.000 desjatina. I ovaj će posao trebati više godina, da se dovrši, ali će za to znatno povisiti

pamučnu industriju Turkestana. U gubernijama Nižnij-Novgorod, Moskva i osobito u sjevernim gubernijama započeli smo također čitav niz melioracijskih radnja, koje opisuju areal od 1.000.000 desjatina. Pošto se tu radi o manjim, raštrkanim kompleksima, mogu se radnje izvršiti postepeno i brže te će nekoje biti dogotovljene već tečajem ove godine. Za sve ove radnje nije bilo potrebno, da izradimo sve tehničke nacрте. Njihova je potreba bila već odavno poznata u Rusiji i projekti bežali su izgotovljeni već u različitim ministarstvima i osobito po gubernijskim zemstvima. Samo nijesu ni država ni zemstvo nikada namaknuli sredstava, te bi se moglo preći k realizaciji ovih projekata. Sto se tiče radničke nezaposlenosti, moramo istaknuti, da smo prihvatili zakon za osjguravanje radništva protiv nezaposlenosti, koji obuhvaća također i adanjsko radništvo. Jasno je, da je trajalo nekoliko mjeseca, dok se ovaj zakon mogao praktički provesti. Ali od mjeseca ožujka može ga se smatrati provedenim i potpore isplaćuju se već sada. Svaki poduzetnik, pa i sama država, plaćaju 4 posto u osjguravajući fond, za sezonske radnike 5 posto radničke plaće. Radnici sami ne plaćaju ništa. U slučaju besposlenosti dobivaju radnici od 4 dana unaprijed srednju plaću dotične radničke kategorije, ali nikad više od 4 petine njihove prijašnje plaće. Ovim je mjerama uspješno znatno umanjili grozote nezaposlenosti radništva. — „Havas“ objavljuje sljedeću vijest: „Matin“ doznaje iz Stockholma: Burzev je dobio iz Rusije dobre vijesti. Po zaslugi Čeho-Slovaka približuje se boljševički režim svome koncu. Da ga nijesu Nijemci poduprli, bio bi već srušen. Nova sibirsku vlada okuplja sve rodoljube oko sebe. Ona je upravlja poziv na saveznike, da stvore novu frontu i da potjeraju Nijemce. List se bavlj sa predstojećom intervencijom Japana. Počag „Homme Libre“ zaključila je japanska vlada intervenciju. „Petit Journal“ piše: Česko-slovačku vladu u Sibiriji podupire najveći dio pučanstva, koji je protiv boljševičkom režimu. — Vijesti iz Petrograda potvrđuju — kako javlja — „Tagespost“ iz Helsingfors, da su česko-slovačke legije u jakosti od 40.000 ljudi prispjele u Vladivostok. Čeho-Slovaci su podigli sovjetove obitelji sa ureda. U različitim djelovima grada bukio je težak boj, no koji je kratko trajao. U Vladivostoku više se česko-slovačka zastava. Poglavlca japanske mislije, admiral Kato, sazvao je diplomatske zastupnike antante na posebnu konferenciju, koja se obdržavala na nekom brodu. Admiral Kato podao je zastupnicima pouzdane zaključke o mjerama zaključenim od kruskog vijeća u Tokiju. U gradu vlada živahan nemir, budući da se očekuju važni koraci. — U Moskvi stigoše vijesti prema kojima česko-slovački odjeli izvojevaše i u južnoj Rusiji uspjehe nad vojskom boljševika. Više je česko-slovačkih bataljuna stiglo u Stavropol i zaposjelo grad. — Iz Stockholma se javlja, da se ondje smatra neodoljivim raspad boljševicizma. — Vlada je vijeća u Petrogradu izdala poziv na uzbunu, u kojem okrivljuje socijalne revolucionarce i menjševike, da rade zajednički s imperijalistima i česko-slovačkim četama, koje su zauzele Samaru i Omsk. Vlada pozivlje sve na noge, da se opnu. — Neka je radnička skupština konačno zaključila generalni štrajk protiv sadašnjem vladinom sistemu. Vlada će sovjeta dojučih dana uslijed širećeg se vršenja proglašiti u Rusiji nad mnogim većim gradovima pooštreno opusno stanje. — Iz Kodanja se javlja: „Izvestija“ pripočuju: Put Lenina u Beč i Berlin uslijedit će no svoj prilici u najskorije vrijeme, budući da smatra vlada sovjeta potpuno pogovor između vodećih ruskih, njemačkih i austrijskih državnika. Lenjina će pratiti zastanstvo boljševičke vlade.

Govor Lloyd Georgea.

U predvečerje velikih događaja. — Nova bitka na vjduku. — Amerikanska pomoć. — Prilike u Rusiji. London, 25. (D. u.) Kod trećeg čitanja Consolidated-Fonds-Billa izjavio je ministar-predsjednik Lloyd George, odgovarajući na različite upite, sljedeće o vojničkom položaju: Broj prvotrazrednih američanskih četa, koje su bile prevezene u Europu, dostatan, da oskole saveznike i da razočaraju na e neprijatelje. A da ne izazovem prividja: pretjeravanja, mogu kazati, da generali saveznika očekuju puni popudanja izlazak. Mi stojimo u predvečerje velikih događaja. Možda u najbližim satovima, ali svakako za nekoliko dana započeti bitka, o kojoj će zavisi izlazak rata. Ali saveznici nijesu nikad bili bolje pripravljeni za udarac, što ga očekivaju, nego li sada. — Prilike su u Rusiji po sve kaotične. Nema dva sela, u kojima bi bila jednaka vlada. Nije samo korisno, već i pravedno, ako pomognemo Rusiji. Njemačka se nije držala ugovora, što je sklopila s Rusijom, ni 24 sata. U Rusiji počelo se sve više shvaćati, što znači pruski militarizam. Mrznja protiv Nijemaca raste osobito u zaposjednutim područjima. — Dogadja i u Italiji obećavaju mnogo. — Mi svi stojimo pod dojmom velikih događaja na zapadu. Pogibelj nije još uklonjena ali poteškće su kod Središnjih vlasti mnogo veće nego li kod nas.

Podpisujte ratni zajam!!

Domaće vijesti.

Regulacijama, koji šalju djecu u Hrvatsku ili Slavoniju, javljaju, da će prvi transport dječje kretni iz Pule u nedjelju dne 30. o. m. sa popodnevnim vlakom, zato sva djeca, koja odlaze moraju biti prije jednoga sata popodne na kolodvoru (staciji). Svako djete mora da donese sa sobom legitimaciju, pa bilo ono napisano i na majčinoj ili žigovoj drugoj legitimaciji. Takove se legitimacije neće oduzeti, nego to treba samo kontrolirati.

Izložba ručnoga rada i ricanja u Pazinu. Kako je već javljeno, izložba će biti otvorena kroz cijeli tjedan od 6—8 sati po podne dnevno. U subotu (29. lipnja) bit će otvorena i do podne od 11—1 sat. U nedjelju (30. lipnja) bit će otvorena samo od 11 do 1 sat. Tad se ujedno i zatvara. Ako gospoda učitelji ili učiteljice žele školsku djecu povesti, tada će se za njih u svako doba otvoriti i djeci tumačiti. Za školsku djecu je ulazina 20 fillira. Izložba je već prvi dan pobudila veliki interes pa je nade, da i ostali ne će propustiti priliku, da je vide.

Novo knjige. Ivo Vojnović: „Dubrovačka Trilogija“. — Emerson: „Napoleon ili čovjek od djela“, mogu se kupiti u podružnici Jos. Krmpotić, ulica Franja Ferdinanda broj 3, kao i ostale knjige, koje su bile do sada rasprodane.

Pax Asterna. Vječni mir, to je nešto, što si svako od nas želi. Žalibože se taj vječni mir ne da tako lako postići. Neka nam bude naknada, da možemo taj vječni mir doživjeti u kinematografu, ako ne u zbilji, to barem u filmu. Javljaju nam, da je taj film nešto osobito lijepoga i savršenoga. Potiče od poznate danske tvrtke za filmove Nordisk u Kopenhagenu. U glavnoj ulogama nastupaju divna glumica Zanny Petersen i veoma nadaren glumac Karlo Welth. Oprema je komada vredno ruskoga i uspjela. Gdje god se taj film dayno, svuda je proizveo jak dojam na posjetioce kina te se morao, kao što nedavno u Trstu, nebrojeno puta opetovati.

Dnevne vijesti.

U sjednici poljskoga kluba izabran je za pročelnika zast. Tertil. Novozabrani predsjednik izjavit će se međjutim tek nakon provedene rasprave o položaju, da li će prihvatiti predsjedništvo.

Četiri dana bez ikakve pošte i Dubrovačka „Prava Crvena Hrvatska“ piše: Naš je grad ostao četiri dana bez ikakve pošte, od prošle subote, a razdavao se je tekar u srijedu, dakle petog dana. Po gradu se je svuda i na svakojake načine komentovalo o uzroku zadržanja cijele privatne pošte za Dubrovnik. Nastojali smo pak, da se o tome informiramo, ali uzalud, jer nitko nije znao pravog uzroka.

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored
Harvardova nagrada
detektivski film u 4 čina.

Pečetak:
3.—, 4-25, 5-50 i 7-15.

Ulazne cijene za ovaj film
I. mjesto K1-20; II. mjesto 60 h

Ući se može kod svake silke.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

Izgubio se
bijeli, maleni mladi pas sa 5 crnih pjega, od kojih jedna na oku. — Tko ga ima u posjedu, nek ga izruči Simi Vodanoviću u ulici Giovia

Rabljeno pokuštvo
kupuje i prodaje tvrtka
Philip Barbačić
Šišanska ulica.

Pečatni vosak
dobiva se kod tvrdke
Papirnica J. KRMPOTIĆ - Pula.

U teretnom skladištu pujske željezničke stanice prodaje se od prilike

5000 kilograma kiselog zelja

sa bačvama. — Kolodvorska će se dražba obdržavati dne 27. lipnja popodne između 3 i 4 sata.

Razredna lutrija.

Posjednici srećaka 1. razreda mogu iste promijeniti za one 2. razreda i to do 3. srpnja kod poslovnice razredne lutrije, tvrtka J. Krmpotić, trg Custoza I i ulica Fran Ferdinanda 3 i to ondje, gdje su ih kupili za prvi razred.